

KUŽIŠ ?!

LIST ZA MLADEŽ - 25. RUJNA 2015. - BROJ 94-95

ISSN 1452-9181 COBISS.SR - ID 22583303

Foto: Tajana Antunović

IZDVAJAMO:

FENOMEN:
Yuccie – 5

RAZGOVOR:
Bernadica Vojnić
Mijatov – 8

TEMA:
Izbjeglice
u Europi – 6-7

GLAZBA:
Vatra – 20-21

FOTO MJESECA

HKC »Bunjevačko kolo« u Puli

KUŽIŠ ?!

List je besplatan

Osnivač:

NIU »Hrvatska riječ«

Nakladnik:

NIU »Hrvatska riječ«

Trg cara Jovana Nenada 15/II

24000 Subotica

Za nakladnika:

Ivan Karan

Urednik izdanja:

Davor Bašić Palković

Suradnici:

Ana Ivković, Ivan Kovač,

Ivana Rudić, Nevena Balažević,

Donna Diana Prčić,

Antonija Dević

Lektura:

Nikolaj Vasiljčuk

Korektura:

Mirko Kopunović

Tehnički prijelom:

Thomas Šujić, Jelena Ademi

Fotografije:

Antonija Sudarević, Vedran Jegić

E-mail:

kuzis07@gmail.com

Web:

www.hrvatskarijec.rs

Tisak:

»Rotografika« d.o.o. Subotica

List izlazi uz potporu
Tajništva za kulturu i javno
informiranje Autonomne
Pokrajine Vojvodine,
kao i uz povremenu potporu
Ministarstva kulture
Republike Srbije

Ana Ivković

Pred novim počecima

Početak jeseni uvijek donosi promjene. Vraćamo se starim obvezama. Dok početkom školske godine svi odmjeravaju koliko će se ova godina razlikovati od prethodnih i hoće li biti teža, osobito su uzbuđeni maturanti. Pred njima je velika odluka koja neke možda plaši, a neki nestrpljivo iščekuju promjenu u svom životu. Za njih je sada vrijeme sagledavanja svih opcija i procjenjivanja svojih sposobnosti i mogućnosti. Njihove misli zaokupljene razmišljanjem o budućnosti često prekidaju pitanja: »Jesam li upisao dobru srednju školu ili faks?«... Ovdje se onda nađe puno njih koji žele podijeliti savjete poput: »Ma, s tim nikad nećeš naći posao! Danas se to ne isplati.« Iako su savjeti većinom dobronamjerni, naši maturanti možda počinju odbijati. Kada na svakom koraku nailaze na pesimizam, govor o besmislu i problemima, takvi savjeti vjerojatno neće pomoći. Kada se ovdje dodaju komentari o njihovoj lijenosti, lošim ocjenama ili propuštenom vremenu, doista nije čudo ako postanu još više zbunjeni i neodlučni.

Vjerojatno bi im mnogo više značilo kada bi ih netko podržao u otkrivanju svojih talenata i sposobnosti. Umjesto govoriti im stalno o tome kako ih teško čeka posao, poticati ih na aktivnost i pokazati da netko vjeruje da mogu uspjeti. Naravno, uvijek je potrebno ukazati na realnu situaciju, otvoriti njihove oči koje su možda još zanesene dječjim pogledom. Ovdje se također radi i o novom, ozbiljnijem shvaćanju odgovornosti. U svijetu odraslih svaka odluka donosi određene posljedice, a svi se neprestano nalaze pred izazovima predviđanja i procjenjivanja kamo idemo ovim trenutačnim ponašanjem i postupcima. No, odgovornost se najbolje stječe kada vidimo kako netko ima povjerenja u nas. Zato, umjesto obeshrabrivanja i prigovarivanja, vrijedilo bi pokušati s ohrabrivanjem i pokazivanjem povjerenja. One koji su se već uljuljkali u svoju nezainteresiranost ili više ne pokušavaju pronaći svoje stvarne želje i ciljeve, možda bi trebalo malo izazvati. Taktički ih privući u situaciju u kojoj će iskazati svoje sposobnosti koje možda ne cijene dovoljno, ili nadići sebe i učiniti nešto bolje od svojih očekivanja. Možda se tada probudi nova želja za postignućima koja je tako potrebna mladima, a lako ju je ugušiti kada je okolina sputava ili ne podržava. Svakako ne može sve ostati na željama i snovima, ali upravo će oni biti ti koji će davati snagu kada njihovo ostvarivanje postane teško.

U tim se željama krije snaga ustrajnosti koja će biti potrebna, ali i realnosti koja će nas možda ponekad spustiti na zemlju i primorati nas da opet sagledamo sve okolnosti i prema njima razvijamo svoje sposobnosti. No, iako nas te okolnosti sve češće obeshrabruju i sputavaju, treba ponekad i riskirati i pokušati iako na prvi pogled ne izgleda sve previše obećavajuće. Zato, usudimo se opet prokopati po svojim željama i talentima i pronalaziti načine kako ih najbolje ostvariti.

Kad porastem bit ću vloger/ica

Ideja ovog teksta nije jednoznačno etiketirati modne (ili bilo koje druge) vlogove kao dobre ili loše. Namjera mi je otvoriti pitanje tog internetskog fenomena i postaviti ključna pitanja oko kojih bi se mogle voditi argumentirane rasprave

Otkad su Facebook i druge društvene mreže te YouTube ugledali svjetlost dana, ljudi diljem (kapitalističkog) svijeta pitaju se kako su živjeli bez tih revolucionarnih internetskih pomagala. Objavljivanje fotografija s vjenčanja, rođendana i putovanja; dijeljenje dubokoumnih životnih lekcija i poruka; preslušavanje i pregledavanje omiljenih pjesama i video spotova... Sve te

populacija uglavnom prati vlogove koji se bave vježbama i fitness savjetima.

Pravila vlog svijeta

Pripremajući se za pisanje ovog teksta pretraživala sam YouTube kanale ne bih li uočila neku pravilost vezanu za rad i (ne) uspjeh poznatih modnih vlogera i vlogerica. Ciljana skupina su uglavnom tinejdžeri

brendove. Tako se krug zatvara. Gledatelji su sretni i zadovoljni jer imaju točne upute za »do i don't«, a vloger/ica ima izvor prihoda od toga.

Upitna legitimacija

Međutim, to je »ljepša« strana medalje. Pitanje koje bih postavila je sljedeće: Koje karakteristike legitimiraju vlogera/icu kao osobe kompetentne za dijeljenje savjeta? Što je to što gledatelje vlogova tjera na »poštovanje« modnih zapovijedi? Radi li se tu o vrijednostima određenog vlogera/ice ili o slijepoj vjeri u nepogrešivost interneta? Smatram da se radi o kombinaciji tih dviju opcija.

Drugo pitanje koje bih postavila tiče se same tematike vlogova o kojima pišem u ovom tekstu. Vlogova ima raznih, ali su ipak najpoznatiji oni modni. Moje pitanje ide upravo u tom smjeru: Zašto je modni vlog sinonim za vlog kao takav? Jesu li modni savjeti najlakši za prenijeti na gledatelje? Moguće da jesu. Jesmo li opsjednuti glamurnim životima slavni osoba? Sigurno da jesmo. Hoće li se ta pomama za materijalnim stvarima odraziti (na ovaj ili onaj način) na buduće generacije? Sigurna sam da hoće.

Moja ideja ovog teksta nije bila jednoznačno etiketirati modne (ili bilo koje druge) vlogove kao dobre ili loše. Namjera mi je bila otvoriti pitanje tog internetskog fenomena i postaviti ključna pitanja oko kojih bi se mogle voditi argumentirane rasprave. Video blogovi su tek u razvitku, tehnologija se razvija velikom brzinom, a interes »običnog« svijeta za »lifestyle« ne tako običnih smrtnika sve je veći. Hoće li video blogeri i blogerice u skorije vrijeme dobiti status legitimnih životnih gurua, ostaje nam da vidimo.

Nevena Balažević

radnje obavljali smo zatvorenih očiju bez po' muke. Međutim, vrijeme je učinilo da sve to postane manje interesantno.

Facebook statuse zamijenili su video blogovi, poznatiji pod kraticom vlog. Posebnu pozornost privlače vlogovi koji se bave »do it yourself« (uradi sam) tematikom. Brojne djevojke daju savjete o odijevanju, tehnikama šminkanja, frizurama i slično. Muška

i tinejdžerke srednje i više srednje klase. Vloger ili vlogerica predstavlja svoj način života koji pretendira prema luksuzu. Savjeti koji se upućuju gledateljima i gledateljicama vloga idu u smjeru najboljeg načina kopiranja istog. Nakon nekog vremena, ukoliko vlog postane relativno poznat, vloger ili vlogerica dobiva priliku reklamirati određene kozmetičke ili odjevne

NOVI SUBKULTURNI TREND

Hipsteri su out, upoznajte Yucciee

Stigla je nova ekipa. Yucciei su »mladi urbani kreativci«. Persone koje su »ustrajne u definiranju sebe kroz vezu bogatstva i vlastite kreativnosti«

Posljednje dvije-tri godine javila se nova subkultura mladih, ustvari nisam sigurna možemo li to nazvati subkulturom, možda je bolje ovu pojavu proglasiti trendom. Naravno da govorim o hipsterima. Možda su oni u Americi, odnosno na Zapadu nastali nešto ranije, pa na tamošnjoj sceni vladaju već 10 godina, kod nas oni egzistiraju u populaciji možda posljednje dvije-tri godine. No u 2015. javljaju se Yucciei (skraćenica od Young Urban Creatives – mladi urbani kreativci), koji se čitaju kao »jakiji« ili »jučiji«. U pitanju

Nova ekipa

Yucciei su u biti sve ono što i hipsteri, jedina razlika je u tome da oni svom životnom stilu dodaju dimenziju novca. Ogromne količine novca koje bi osigurale luksuzne obroke, automobile i ostale sjajne stvarčice. Materijalno sada postaje vrlo bitno. No, iako imate super karijeru koja vam donosi ogromnu zaradu, to opet nije dovoljno. Morate sami izgraditi svoj

koji su se okupali. Hipsteri ne podržavaju etikete, nikakve, osim one koja ih stavlja u košaru s ostalim hipsterima, dok yucciei pate za etiketama, i to onim dizajnerskim etiketama koje urlaju »Ovo je skupo!«

Oprezno s trendovima

S obzirom da je kreativnost središte ovih trendova i da je kreativnost ono što pokreće ove ljude, oba su pokreta zanimljiva

Hipsterske tragedije

Ovi trendovi, u prvom redu hipsteri, izazvali su svakakve komentare u medijima. Jedan od njih, a vezan je za ove prostore, jest Facebook i Instagram stranica pod nazivom – Hipsterske tragedije.

je novi trend koji je izišao iz hipsterskog šinjela.

Podsjetnik na hipstere

Hipstere ćete lako prepoznati po bradi, crvenom ružu, kariranim košuljama, te-tovažama koje nose egzistencijalističku poruku. Osim ovih vidljivih stvari za prepoznavanje hipsteri su artistički nastrojeni iako talent nije nužan a ni potreban, slušaju glazbu bendova za koje nitko nikada nije čuo, piju craft pivo, i zarada im je potpuno nevažna. Ako ste hipster neće vam biti bitno hoćete li jednog dana imati prihode koji će vam osigurati luksuz. Hipsteri su umnogome utjecali i na modnu scenu, uspostavljanjem nekih trendova koji su popraćeni od šire javnosti. Hipsteri teže uspostaviti »cool« izgled, ali opet sa željom da budu dio popularne kulture. Još jedna bitna oznaka hipstera je da pretjeruju u svemu, previše se trude biti dio svog hipster-klana.

brend, vaša kreativnost vam mora biti glavno sredstvo za stjecanje zarade. Samo izvršavanje naredbi i rad za tuđi profit nisu dovoljni za ispunjavanje vlastitog sebe.

Prema pisanju Dailymaila, London je idealno mjesto za ispunjenje Yuccie duha u potpunosti. Sjedište Googlea je mjesto koje ujedinjuje kreativnost i tehnologiju, savršeno radno mjesto za jednog klasičnog yucciea. Atraktivna zgrada, djelo moderne arhitekture, antikne telefonske govornice, kino, probaonica za bendove, besplatna hrana za osoblje, to je Google, to je raj za yuccieje. Ali ni to nije dovoljno, san je i dalje vlastiti kreativni biznis. **David Infante** ih definira kao persone koji su ustrajne u definiranju sebe kroz vezu bogatstva i vlastite kreativnosti. **Mark Zuckerberg** bi bio vođa Yuccie pokreta da to želi. Jer ima ogromno bogatstvo koje je stekao svojom kreativnom idejom.

Pop trigger definira yuccieje kao hipstere

i mogu ostaviti ogroman trag. Naša generacija ima mogućnost zaraditi od svoje kreativnosti, s obzirom na vlogove, blogove i ostale stvari koje su dostupne većini, mogu reći da smo blagoslovljeni za razliku od prijašnjih generacija koje nisu imale mogućnosti poput nas.

Ipak, možda je najbolje biti umjeren i svoj. Ne svrstavati se u trendi skupine. Ograničenost jednim stilom nekada stvara uzak pogled na svijet. Širina pogleda nam je neophodna. S obzirom na brzinu kojom svijet juri u budućnost, moramo biti vješti u prilagodbi. Kod nas ovi pokreti neće doći popularnost koju su dostigli na Zapadu, ali će nas svakako uzdrmati i promijeniti. Ukoliko ste hipster ili yuccie, ili imate želju postati dio ovog pokreta s početka 21. stoljeća, dobro razmislite želite li biti dio klana ili freelancer.

Ivana Rudić

IZBJEGLICE U EUROPI I NAŠE SUOSJEĆANJE S NJIMA

Put bez izbora

Mnogi naši građani suosjećaju s izbjeglicama i nastoje im pomoći. Česti su i prizori Subotičana i Novosađana kako odnose vodu i hranu i dijele ih obiteljima s djecom, a u Beogradu je održan i mini koncert u parku punom izbjeglih

Kada se dogodi kriza globalnih razmjera koju ljudi ne razumiju ili se njome ne žele baviti, tada mnogi postaju zbunjeni i samo u sebi vide najveće žrtve, zaobilazeći u najvećem luku one kojima je najteže, pa čak i sputavajući ih na putu prema boljem životu. I dok se u Europi sve više s gađenjem govori o tzv. izbjegličkoj krizi, na Bliskom istoku se vodi rat. Narod masovno bježi spašavajući glavu, dok pojedine europske države crtaju izmišljene linije i doslovce se ograđuju ne želeći se na civilizirani način nositi s nečim što je i njih zadesilo prije samo 70-ak godina. Sjetimo se samo kako se ni tih užasnih 30-ih i 40-ih godina prošloga stoljeća države zapadne hemisfere koje nisu bile izravno zahvaćene ratom nisu ljudski ophodile prema židovskoj populaciji koja je bježala od ruku nacista i fašista. Mnogima je ulaz bio zabranjen, te su skupine, kolone i brodovi puni nesrećnih ljudi bivali vraćeni tamo otkud su došli. Danas se neke europske države ponašaju kao da to nije njihov problem, te da nemaju nikakvu obvezu primiti one koji žele sačuvati živote svojih obitelji od ISIS ekstremista koji haraju Sirijom i Irakom.

Europska paranoja

Europa se želi sačuvati nekakve »invazije« islama, u cilju očuvanja tradicionalnih kršćanskih vrijednosti svojih naroda, a ne uviđa da je nepomaganje onima u nevolji, ma koje vjere oni bili, daleko od onoga čemu nas kršćanstvo uči. S druge strane,

taj strah je vrlo nerealan i neopravdan ako uzmemo u obzir da je postotak izbjeglica koji dolaze u Europu, u odnosu na one koji su izbjegli u neke druge azijske zemlje, toliko mali. Naime, iako je broj izbjeglih s Bliskog istoka u Europu svake godine sve veći, on trenutačno iznosi tek oko 8 posto od ukupnog broja izbjeglica, dok se ostalih 92 posto nalazi izvan Europe. Turska je tako primila skoro dva milijuna, što je otprilike

skoro polovica ukupnog broja, dok je više od 1,1 milijuna našlo utočište u Libanonu, preko šesto tisuća u Jordanu, a ostatak u Iraku, Egiptu i drugim državama sjeverne Afrike.

Odgovorna država

Srbija se, za razliku od Mađarske, Bugarske i Makedonije, u ovoj teškoj situaciji pokazala puno zrelije i odgovornije. Mnogi naši građani suosjećaju s izbjeglicama i nastoje im pomoći. I ne samo obični ljudi,

već se i sama država odlučno ogradila od šovinističkih stavova koji se mogu čuti u susjednim zemljama.

Česti su i prizori Subotičana i Novosađana kako odnose vodu i hranu i dijele ih obiteljima s djecom, a u Beogradu je održan i mini koncert u parku punom izbjeglih ljudi.

Moglo bi se reći kako je većina nas shvatala da u ovoj krizi prouzrokovanoj ratom u Siriji nismo mi žrtve, već oni koji su na-

pustili svoje domove, pokupili svoje dragocjene stvari i sada prelaze razne granice kroz šume i bare, podižu šatore po parkovima i spavaju na klupama, nadajući se da će imati dovoljno za nahraniti sebe i svoju djecu dok ne stignu do Njemačke i ostalih odredišta i gdje će se ponovno okupiti njihove obitelji i rodbina. Na kraju krajeva, ovo nije put koji su oni izabrali, već put na koji ih je uputila tragedija. Put na kojem nemamo pravo stajati kao smetnja.

Tomislav Perušić

IZBJEGLIČKA KRIZA

Dvosjekli mač globalizacije i migracijski tokovi

Procjenjuje se da danas preko 100 milijuna osoba živi izvan svoje matične zemlje. Učini li vam se ta brojka astronomskom, treba imati u vidu da je to manje od 2 posto svjetske populacije. Po sebi, migracije nisu ništa novo. Dapače, migracijski tokovi su povijesna konstanta ljudske vrste. Pokraj prirodnih katastrofa i oružanih sukoba, jedan od ključnih motiva za pojavu migracija temelji se na ekonomskim teškoćama u koje zapadaju zemlje trećeg svijeta. Mogućnost da se nađe posao i da se dio zarade šalje obitelji stvara konstantan priljev imigranata na

ne, globalizacija je dovela do protočnosti i ilegalnog prelaska granica; s druge pak strane, organizacija društva unutar teritorijalnih međa podiže sve prefinjenije prepreke za ono što se javlja kao prijetnja od infiltriranja bez mogućnosti kontrole.

Koliko god ekonomski aspekt bio važan, čini se da kulturalne predrasude ipak igraju važnu ulogu kada je riječ o migracijskim tokovima. Na stranu se stavlja logika - demografski trendovi (negativna stopa prirodnog priraštaja u Europi i starenje populacije) i ekonomski benefiti migracija, ispred kojih staje pitanje identiteta i kulture. Ključna

nameće državna vlast. U velikoj je mjeri ovo pravo ograničeno, ako ne i posve dokućeno. U Europi, kao i drugdje, proces »postajanja građaninom« ostvaruje se unutar granica, često u problematičnim uvjetima. Pod krinkom globaliziranja i integriranja, suvremena država određuje uvjete pripadanja i nepripadanja; ona je ujedno načelo uključivanja i isključivanja, jer istovremeno stvara zajednicu i različitost.

Kontradiktorne posljedice

Kada je o građanskim pravima riječ, i tu globalizacija ima kontradiktorne posljedice. S jedne strane, ona čini svijet otvorenijim jer potiče prekogranična kretanja ljudi. Ti migracijski tokovi omogućavaju da ljudi nadiđu predstavu o samo jednoj pripadnosti i vezanosti za rodno tlo. Time bi se u globalnoj ekumeni otvorilo mjesto kozmopolitizmu. Dugoročno gledano takav kozmopolitizam bi prevladao nad uskim, ograničenim pogledom koji podrazumijeva primat nacionalnih suvereniteta. Promotrimo li stvari поближе - točnije s druge strane globalizacijskog novčića - planetarni tokovi odvijaju se u svijetu gdje su posvuda i dalje prisutne povijesne, političke i kulturne danosti. Granice nisu puki teritorijalni artefakt; one su materijalno ostvarenje različitih shvaćanja o nacionalnoj pripadnosti i suverenitetu. U praksi ovo znači da se pojedinci, kada uspiju naći svoje mjesto u društvu prijema, moraju stalno usklađivati s novim sustavom normi kako bi zadobili prava na osnovi kojih će postati politički subjekti u punom smislu.

Zaključno, čini se opravdanim postaviti pitanje pogoduju li sve veće ekonomske nejednakosti među pojedinim teritorijima u globaliziranom okruženju jačanju države u njenom svojstvu stražara na ulazu (»gate-keeper«). Dok sve više slabe integrativni mehanizmi države, to jest njena sposobnost da poveže u cjelinu kulturne različitosti i stvori naciju kao zamišljenu zajednicu, kao da ustrojstvo prinude na granicama nudi državi mogućnost reafirmacije moći i simbola dominantne zajednice.

Marko Balažević

vrata razvijenih zemalja. Ove pred takvim pritiskom usvajaju sve selektivnije politike prijema. Nije nikakva povijesna novost da se imigranti diskriminiraju i predstavljaju prvenstveno kao paraziti i prijetnja društvu prijema. No treba imati u vidu njihov ključni doprinos, kako ekonomijama zemalja prijema, tako i matičnim zemljama kojima novčane doznake od migranata u značajnoj mjeri popunjavaju BDP.

Kulturalne predrasude

Lik ilegalca, lica bez ispravnih dokumenata, sažima rastuću kontradikciju između dva pola: na jednom polu je svemoć tržišta i potreba da se drastično smanji cijena proizvodnje dovođenjem jeftine radne snage, a na drugom ograničenja nastala zbog vladajuće političke i društvene konfiguracije oličene u nacionalnoj državi. S jedne stra-

stvar za pojedince i grupe koje su zbog globalizirane ekonomije postale pokretljive je njihova mogućnost uključivanja u društvene tokove zemalja u kojima rade. Kako pomiriti raznolike kulturne pripadnosti i uključenos u jedinstvenu političku zajednicu?

Pripadanje i nepripadanje

Ovisno o političkoj tradiciji pojedine zemlje, predodžbe o građanskim pravima mogu varirati od države do države. Posebno osjetljivu točku predstavlja veza između nacionalnog identiteta i pripadnosti političkoj zajednici. Građansko pravo na kulturu podrazumijeva nužnost priznavanja prava na različitost, uz sudjelovanje u demokratskom životu nacionalne države. Radi se o zahtjevu manjina, što bi za migrantske grupe značilo mogućnost oslobođanja od kulturnog asimiliranja kakvo im

BERNADICA VOJNIĆ MIJATOV, GLUMICA I VODITELJICA

Gluma mi daje osjećaj slobode

*Sve predstave u kojima sam glumila bile su komične, i volim kada moje kolege i ja uspijemo prenijeti pozitivnu energiju na publiku * Kako je vrijeme odmicalo kamera i ja smo se sprijateljile, i uhodala sam se s timom koji zajedno sa mnom sudjeluje u stvaranju »Cro info vijesti« i »Panorame«*

Ukoliko pratite kulturna događanja u hrvatskoj zajednici, **Bernadicu Vojnić Mijatov** iz Tavankuta ste vjerojatno makar jednom vidjeli na pozornici u nekoj od glumačkih uloga ili kao voditeljicu programa neke manifestacije. Odnedavno Bernadica je stala i pred studijske kamere, kao voditeljica vijesti u produkciji Udruge novinara »Cro info« koje se emitiraju na subotičkoj televiziji YU ECO. Snimanjai probe uklapa sa obvezama vezanim za studij na visokoj školi za obrazovanje odgojitelja u Subotici.

KUŽIŠ?!: Okušala si se kao glumica, među ostalim i u »Ča Grginoj huncutariji« Dramskog odjela HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice. Što te je privuklo u glumi i kako je sve to počelo?

Gluma mi, sama po sebi, daje osjećaj slobode, duševni mir i odmor od ubrzanog i napornog ritma života, a scena je jedino mjesto gdje mogu zaboraviti na realni svijet koji nas okružuje. Sve predstave u kojima sam glumila bile su komične i volim kada moje kolege i ja uspijemo prenijeti pozitivnu energiju na publiku, a divan je osjećaj čuti njihov smijeh i pljesak.

Još kao mala uvijek sam glumila u školi i na raznim priredbama. Oduvijek su me privlačile kazališne scene, kostimi... Kada sam krenula u srednju školu, prijateljica koja je već bila u Maloj sceni Hrvatske čitaonice pozvala me je na probu kod **Marjana Kiša**. Moja prva predstava bila je »Naš novi doktor«, a kako je vrijeme odmicalo

počeli smo raditi sa starijom ekipom ljudi i s ozbiljnijim dramskim tekstovima od »Tamburaškog oproštaja« do »Ča Grgine huncutarije« koja je doživjela odličan prijem kod publike.

KUŽIŠ?!: Ušla si i u voditeljske vode. Od manifestacija do televizijskog ekrana. Reci nam više o izazovima tog posla?

Već neko vrijeme pišem konferanse i vodim razne manifestacije, ali nikada nisam mogla zamisliti sebe kao voditeljicu

na televiziji. Posao voditeljice ima svoju lakšu i težu stranu. Lakša strana je što ne zahtijeva fizički napor i ne oduzima puno vremena, pa ga uspijem uskladiti sa svojim obvezama, probama i fakultetom, a teža strana je što je jako važno uvijek biti usredotočen i koncentriran na tekst koji se čita i naravno uvijek biti raspoložen, a sve svoje probleme ostaviti po strani. Prvih dana sam imala veću tremu pred kamerom, nego pred stotinama ljudi pri vođenju programa. Kako je vrijeme odmicalo kamera i ja smo se sprijateljile, i uhodala sam se s timom koji zajedno sa mnom sudjeluje u stvaranju »Cro info vijesti« i »Panorame«.

KUŽIŠ?!: Šta nam nude televizijske emisije u produkciji UN »Cro info«?

»Cro info« nudi prije svega vijesti na našem materinskom, hrvatskom jeziku. Tu možemo vidjeti i priloge s dešavanja u hrvatskoj zajednici u gotovo cijeloj Vojvodini, ali tu su i vijesti koje se tiču Hrvata iz zemalja u okruženju.

KUŽIŠ?!: Koji su tvoji daljnji planovi?

Planiram završiti fakultet i pronaći stalni posao, možda u struci odgojiteljice, te raditi s djecom jer je to ono što me ispunjava i veseli. Možda bih i pored toga mogla nastaviti s vođenjem vijesti jer to ne zahtijeva puno odricanja i vremena, ali mislim da je sada isuviše rano da bih mogla govoriti o budućnosti.

Antonija Dević

ZNANSTVENA ISTRAŽIVANJA

U koga se zaljubljujemo?

Vole li muškarci stvarno više plavuše? Privlače li ih punije ili mršavije žene? Vole li žene više visoke muškarce? Kako biraju partnere za dugu vezu? To i cijeli niz sličnih pitanja predmet su istraživanja različitih znanosti: psihologije, sociologije, biologije, kognitivne znanosti...

Koliko je ljubavi toliko je, vjerojatno, i teorija o tome kako se zaljubljujemo, a zanimljive uvide u ljudsko ponašanje, kada su u pitanju partnerske veze i odnosi, donosi i evolucijska biologija.

Rituali

Paun ima veliki upečatljiv rep, neke vrste ptica pjevaju i time privlače partnera, drugi pak perje poprimi nevjerovatne boje, jeleni se bore, lososi plivaju uzvodno... uglavnom velik dio životinjskog svijeta na različite načine privlači pozornost suprotnoga spola bilo da se mitari (to znači da im se promijeni krzno, dlaka, perje ili što već imaju i to ne samo zbog promjene godišnjeg doba nego je povezano i sa sezonom parenja), bilo da mušjaci žele pokazati nadmoć.

Uljepšavanje i različiti oblici skretanja pozornosti na izgled i tijelo ne izostaju ni kod ljudi. Svjedoci smo promjena, sad već skoro na tjednoj razini, toga što je in i što je out. Nekada su to cipele ravnih đonova, da bi ih ubrzo smijenile vrtoglave potpetice. Katkad je to odjeća koja naglašava struk i obline, a katkada unisex krojevi koji poput vreće prekrivaju svaku naznaku tijela. Modni je svijet, sa svim savjetima, pravilima i promjenama, više usmjeren na žensku populaciju. I dok neke vjerno slijede svaki modni krik, druge se trude razviti svoj stil, no sve se barem u jednom trenu zapitaju - što se to u stvari sviđa muškarcima? Iako na pojmove o tome što je »lijepo« i »privlačno« velikim dijelom utječe sredina u kojoj živimo (sjetite se npr. samo kineskog običaja iz ranijih stoljeća da se ženama uvezuju stopala kako ne bi rasla jer je, eto, malo stopalo vrlo lijepo i elegantno iako je ženama onemogućavalo kretanje i izazivalo svakodnevnu bol) postoje i određeni univerzalni parametri koji se susreću u svim sredinama i društvima.

Što muškarci žele?

Zanimljiva knjiga **Jeana Pincotta** »Vole li muškarci doista više plavuše« donosi najzanimljivija znanstvena istraživanja s područja psihologije, antropologije, evolucijske psihologije, neuroznanosti, a sve na temu privlačnosti i ljubavi. Jedno od univerzalnih pravila je da se simetrija smatra privlačnom. Evolucijski biolozi objašnjavaju kako simetrija lica i tijela ukazuje na kvalitetu gena, te da nam je svima

Kako žene, prije svega, cijene sigurnost – a u vremenu u kojemu živimo novac nudi određenu vrstu sigurnosti – muškarci s visokim primanjima su privlačni bez obzira na tjelesne karakteristike.

Miriše na dobro

Ako ne vjerujete svojim očima – preporučite odluku drugom čulu. Posebice ako ste žena, jer su žene osjetljivije na mirise nego muškarci, pa i feromoni na njih snažnije

privlačno simetrično lice i tijelo. I, iako na prvi pogled muškarci ipak više vole plavuše (jer svijetla boja kose i kože djeluje mlađe), pri biranju partnera za dugu vezu osobe i jednog i drugog spola veću pozornost pridaju inteligenciji nego izgledu.

Što žene žele?

Visoke muškarce! Naime, istraživanja pokazuju kako su ženama privlačniji visoki muškarci i da ih podsvjesno smatraju boljim vođama i inteligentnijima. No, to ne treba brinuti one niže – jer manjak u visini mogu nadoknaditi visokom zaradom.

utječu. Feromoni su vrsta hormona koja se smatra prirodnim afrodizijakom. I tako, ako vam nos kaže da vam se muškarac sviđa, ako vam je njegov miris (ne parfem!) privlačan, vjerojatno je taj muškarac i dobar za vas (barem u biološkom smislu). Jer, feromoni su povezani i s našim imunskim sustavom, pa nas prirodno odbija miris muškarca čiji je imunski sustav sličan vašemu. Sve je to, kako objašnjavaju evolucijski biolozi i antropolozi, da bi se osigurala kvalitetna i raznovrsna razmjenjena gena, te osiguralo zdravo potomstvo.

Marina Balažev

Kako dobro raspolagati džeparcem?

Većina tinejdžera dobiva mjesečni džeparac od roditelja, ali problem je što se brzo troši, zar ne? Ako i tebe muči novčanik koji je prečesto prazan, evo nekoliko savjeta koji bi mogli pomoći:

1. Izračunaj koliko ti novca treba za svaki dan

Zvuči jednostavno, ali i jest tako- izračunaj koliko ti je potrebno novca za svaki dan. Kada dobiješ računicu čvrsto odluči ne potrošiti niti kune više nego što si zacrtala. Ako želiš dobro raspolagati džeparcem to ćeš i učiniti jer ćeš imati kontrolu nad svojim trošenjem.

2. Kasica ti je prijeko potrebna!

Kasica prasica ili obična kasica- sasvim svejedno. Treba ti kasica. Ako ćeš cijeli džeparac čuvati u novčaniku to nije dobro jer je lako moguće da ćeš ga brže i potrošiti. Mi ljudi obožavamo trošiti novac stoga ga trebamo sakriti od samih sebe. Odrasli ga spremaju u banku, a ti ga možeš staviti u kasicu. Isto tako kasica može dobro doći za ubacivanje sitnih novaca na koje i zaboraviš, ali te ugodno iznenade jednom kada ju otvoriš.

3. Pokušaj pronaći načine da zaradiš novac

Kako bi podebljala vlastiti džeparac možeš pronaći posao. Ovdi se ne misli na pravi posao od 8 sati, nego na neke sitne poslice koje možeš obaviti za nekoga. Ako treba pomoći susjedu obojiti ogradu ili nešto slično, a odlučio ti je platiti- učini to. Možeš unov-

čiti i svoje talente kao što su primjerice slikanje, izrada nakita, šivanje cool odjeće, davanje instrukcija i dr.

4. Odustani od nekih svojih navika

Ako si navikla petkom odlaziti u shopping, subotom van u grad ili svaki dan na kavu- promijeni navike. Zbog takvih navika možeš uvijek biti u besparici. Naravno da čovjek smije otići tu i tamo van, ali to ne mora bit svaki vikend. Vjeruj nam, tako ćeš uštedjeti!

5. Pitaj roditelje da ti čuvaju dio džeparca

Ako zbilja više ne znaš kako spriječiti samu sebe u brzom trošenju džeparca pitaj roditelje da ti u tome pomognu. Oni će uvijek uskočiti, a bit će im i drago u ovom slučaju jer vide da si svjesna toga što radiš i da trebaš pomoć u boljem raspolaganju lovom. Ali sve je to normalno, često se ne možemo suzdržati od trošenja.

Zašto je važno hvatati bilješke na satu?

1. Dok pišete zapravo učite

Iako ćete poslije morati dodatno zagrijati stolicu, zapisivanje bilješki je dobar početak učenja. Ovo znači da slušate što profesor govori, pokušavate razumjeti sadržaj i polako shvaćate o čemu se radi. Učenje doma bit će mnogo lakše jer ćete već imati neke asocijacije i osnovne informacije koje ne biste imali da niste ništa zapisivali.

2. Učite se organizaciji

Odlični učenici imaju jednu zajedničku karakteristiku, a to je smisao za organizaciju. Zapisujući bilješke učite razlikovati bitne od manje bitnih informacija što će vam dobro doći i jednog dana na fakultetu ili na poslu kojim se budete bavili.

3. Štedite vrijeme

Ako na satu ne slušate, doma vas može dočekati neugodno iznenađenje – nerazumljive lekcije na nekoliko stranica udžbenika na koje ćete izgubiti mnogo vremena. O čemu se radi? Gdje početi? Što je važno, a što ne? Kada zapisujete bilješke, znate razlikovati bitno od nebitnog pa ne zadržavate se na sporednim stvarima. Vrijeme učenja možete osjetno skratiti.

4. Pokazujete zainteresiranost

Zapisujući bilješke profesoru šaljete poruku da ste zainteresirani za gradivo te da ulažete trud. Ovo bi moglo igrati ulogu pri ocjenjivanju jer je zalaganje na satu važan dio sveukupnog dojma. Profesoru također neće biti problem odgovoriti na dodatna pitanja stoga se nemojte ustručavati dignuti ruku.

Dragi moji brucosi

**Sretan vam početak studentskog doba. Proživite ga punim plućima i bistrom glavom.
I ne zaboravite: tamo ste zbog učenja**

Toliko dugo sam čekala ovaj trenutak. Ljeto je bilo prepuno avantura, ali se čekala jesen. Sad sam tu. U Zagrebu, gradu snova. Otpočela sam jedan novi način života i još uvijek sam u fazi prilagodbe. Kažu da je to najteže. Odlazak od kuće, ispraćen suzama majke koja nikada nije bila odvojena od svoje mezimice dulje od dva tjedna, posljednje zdravice s prijateljicama dok sve ne »pobjegnemo« iz rodnog

počela pisati za ovaj naš »Kužiš?!«. I evo me danas. Tri godine kasnije. U Zagrebu.

Ma gdje bili ovoga listopada i gdje budete zasjeli u studentske klupe, svima vam želim sretan početak studentskog života i lijepe brucoske dane. I ne brinite. Bit će tu svega.

Oprostili se ste se od sigurnosti roditeljskog doma i sada ćete morati sami brinuti o brojnim stvarima za koje je do sada

će se dijeliti sljedećih nekoliko godina. Prvi savjet. Nemojte samovati. Nikako.

Prijatelje i prijateljice koje ste ostavili doma, oni su doma, a vi sada niste doma. U novoj ste sredini i počnite sklapati nova prijateljstva. Što prije.

Drugi savjet. Dajte sebi malo oduška. I uživajte u ljepotama nove sredine. Još uvijek imate dovoljno slobodnog vremena, a kako vrijeme bude odmicalo i nastava se bude zahuktavala bit će ga sve manje i manje. Kavica s novim frendovima i frendicama na terasi nekog kafića (po mogućstvu onoga u kojem se skuplja što više studenata – ne mora s vašeg faksa), najbolji je način za pronalaženje novih poznanstava. Navečer, također izađite van. Bilo gdje, samo nemojte sjediti i tugovati u svojoj sobi. Još ako studirate u većem gradu, onda vam se otvara lepeza najraznovrsnijih oblika kulturne zabave. Kino, kazalište, koncerti, izložbe, promocije i mnogo, mnogo drugih zabavnih programa.

Ah da. Još jedan važan savjet.

Budite oprezni s novcem. Odjednom će vam se u novčarki naći znatno veća svota od one na koju ste navikli (roditelji to s mukom odvajaju), opasnosti potrošnje svuda vrebaju (shopping, brza hrana, ostale pogodnosti vezane uz dublji džep) a predviđeni novčani iznos treba vam potrajati do kraja mjeseca. To je jedna od većih opasnosti, osobito ako studirate u većem (i skupljem) gradu.

Na koncu, taj moj prvi tekst naslovila sam s poznatom kraticom YOLO (You only live once). S razlogom. Jer, mlad čovjek mora uživati u svojim mladim godinama. Studentsko doba je zbilja najljepše doba. Vidjet će te.

Dragi moji brucosi, sretan vam početak studentskog doba života. Proživite ga punim plućima i bistrom glavom. I ne zaboravite. Tamo ste zbog učenja. Ali i svega drugoga što godine studiranja nose u svojoj ljepoti. Vjerujte mi na riječ.

Donna Diana Prčić

grada. I očev zagrljaj s dobro poznatom rečenicom »čuvaj se«... Kako da i tebi ne krene suza, bila ona radosnica, strah od nepoznatog ili jednostavno tuga zbog rastanka. S prvim požutjelim lišćem službeno je počela sezona zvana »studentski život«. Oko mene sve neka nova lica, nova sredina i tijekom dana se bar jednom osjećam zbunjeno i izgubljeno.

Oproštaj od sigurnosti

Dragi moji brucosi, vi koji ćete ovoga listopada i službeno zakoračiti u svijet studenata, ovako je izgledao moj početak »akadenskog« doba. Ovo je bio početak mog prvog zagrebačkog teksta koji sam

brinula vaša mama, na primjer. Sve suze, bilo koje vrste, zasigurno su već isplakane, možda će biti još koja od straha i nepoznanice nove budućnosti, ali obrisat ćete ih i nastaviti dalje. Kao svi studenti do sada.

Savjeti

Vjerujem kako ste se svi već smjestili. To je jako bitan faktor studentskog življenja. Bio to dom, ako volite ili ako možete u njega, ili privatan smještaj. Dobra soba je važan preduvjet za kvalitetan način života, što u konačnici podržumijeva i dobro učenje, te na koncu i dobre ocjene. No, do prvih ocjena ima još vremena, prvo se treba aklimatizirati na fakultet i ljude s kojima

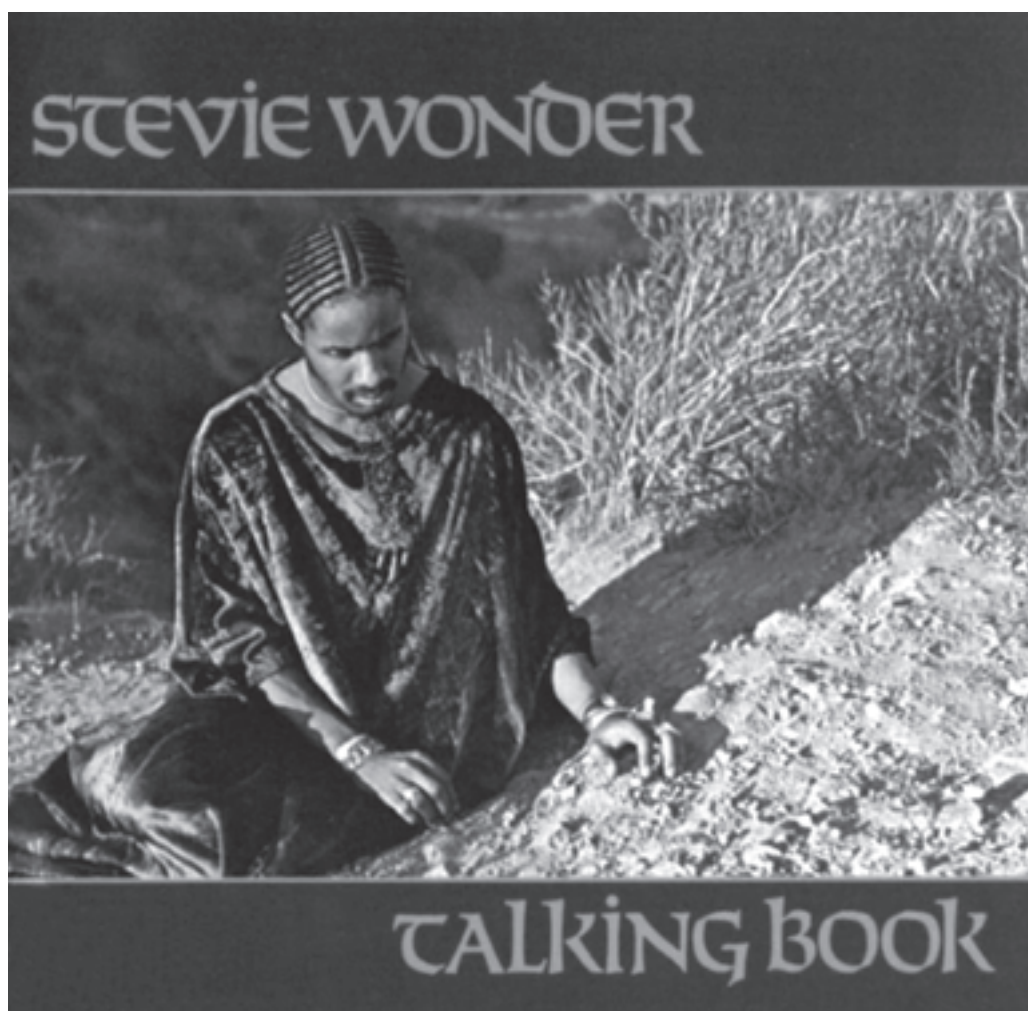

Vatra

KUŽIŠ ?!

NAJBOLJI ALBUMI POP GLAZBE: STEVIE WONDER – »TALKING BOOK« (1972.)

kojima će se album u nastavku kretati. Srceparajuća i neodoljivo melodična »You And I« meditira o krhkosti ljubavi u zanosnom glasovirskom pejzažu s turobnim synthesizerima Roberta Margouleffa i **Malcolma Cecila**. U legendarnoj numeru »Superstition« opasni riff na klavinetu koji je Stevie uzeo natrag od **Jeffa Becka**, kojemu je prvotno namijenio ovu stvar, prati izlaganje ciničkoga shvaćanja slobodne ljubavi, uz najžešći funk kojega je ikada skladao.

Album okončava notom dobre nade, koja će izostati s albuma »Fullfilingness First Finale«, dvije godine potom. *I Believe* nam opet predstavlja Wondera slomljena srca, ali očuvane vjere u ljubav. Umjetnik je i kasnije pisao ljubavne pjesme koje su bolje prolazile kod kritičara i na rang-listama, ali nikada nije stvorio nešto toliko duboko proživljeno i tako bolno i mudro kao što je ovaj album. »Talking Book« je Wonderovo srce, Wonderova duša koja govori i pjeva.

Robert Tilly

Ispovjedna saga o ljubavi

Fotografija glazbenika na naslovnici albuma koju je načinio **Robert Margouleff** prikazuje **Stevija Wondera** u afričkim haljama kako sjedi na morskome žalu, duboko zamišljen. Slika govori o samotnjačkoj viziji njegove fenomenalne trilogije s početka sedamdesetih godina minula stoljeća, koja uključuje i albume »Innervisions« i »Music Of My Mind«. Ista fotografija, na kojoj je inače slijepi Wonder uslikan bez naočala, što je rijetkost, također ukazuje na to da je ovaj album ispovjedna saga o ljubavi, gubitku i prolaznosti, što je bilo i razumljivo s obzirom da se umjetnik u to

vrijeme netom razišao sa svojom družbenicom, pjevačicom i tekstopiscem **Syreedom Wright**.

Uvodna skladba »You Are The Sunshine Of My Life« doima se sretno i veselo, poput kakve ekstatične iskupljujuće moći ljubavi. Kao što se da pretpostaviti, ista je napisana i skladana prije isteka ugovora s nakladnikom »Motown«, čime je otpočela serija Wonderovih autorskih soul-klasika. No, gotovo ljepljivi funk u »Maybe Your Baby«, koju u cijelosti svira sam Stevie, s iznimkom solo-dionice na gitari, koju je odsvirao **Ray Parker Junior**, najavljuje drugačije tonove

SUPERMAN

STJEPAN RADIĆ (1871.-1928.)

Hrabri vizionar i mučenik

Stjepan Radić je jedan od najznačajnijih hrvatskih političara općenito. Rođen je u selu Desno Trebarjevo pokraj Siska 11. lipnja 1871. godine, umro je u Zagrebu 8. kolovoza 1928. godine, a upamćen je i kao književnik, prevoditelj i publicist, prvi hrvatski diplomirani politolog.

Bio je deveto od jedanaestero djece u obitelji, nakon gimnazijske mature u Karlovcu se 1891. upisao na Pravni fakultet u Zagrebu. No, isključen je i zatvoren zbog istupa protiv bana **Khuena-Héderváryja**, a nakon dvije godine i zbog javnog spaljivanja mađarske zastave. Studirao je u Pragu i Pešti, ali je isključen s obaju sveučilišta i zabranjeno mu je studiranje u Austro-

Ugarskoj Monarhiji. Stoga boravi u Rusiji, te 1899. završava Višu političku školu u Parizu.

Sljedećeg ljeta odlazi u Zemun kao dopisnik čeških, francuskih i ruskih listova, te uspostavlja veze s uglednim srpskim političarima i objavljuje članke u Srpskom književnom glasniku. Od 1902. godine živi u Zagrebu gdje je tajnik Hrvatske ujedinjene oporbe, te objavljuje knjigu »Hrvati i Srbi« posvećenu njihovim međusobnim odnosima, osuđujući nacionalne megalomanije. Godine 1904. s bratom Antunom utemeljuje Hrvatsku pučku seljačku stranku.

Na sjednici Narodnog vijeća Države Srba, Hrvata i Slovenca suprotstavio se ujedinjenju s Kraljevinom Srbijom, a 1918. traži samoopredjeljenje hrvatskoga naroda, zbog čega je uhićen. U svibnju 1921. je izabran za predsjednika Hrvatskoga bloka koji vodi političku borbu protiv unitarističko-centralističke politike **Karađorđevića**. U srpnju 1923. odlazi u London, a zatim u Beč i Moskvu, uključuje stranku u Međunarodni seljački savez (Seljačka internacionala) pa zatim biva uhićen. Nakon priznavanja dinastije Karađorđevića i Vidovdanskog ustava pušten je iz zatvora. Stranka mijenja ime u Hrvatska seljačka stranka (HSS), te se sastavlja vlada »narodnog sporazuma« Pašić-Radić u kojoj je Stjepan Radić ministar prosvjete. No, veljače 1927. HSS napušta koaliciju s radikalima i prelazi u oporbu. Tako surađuje sa Samostalnom demokratskom strankom **Svetozara Pribićevića**, i počinju prijetnje ubojstvima HSS-ovim zastupnicima što je kulminiralo 20. lipnja 1928. kada je u beogradskoj skupštini radikal **Puniša Račić** ranio **Ivana Pernara**, **Ivana Grandu** i Stjepana Radića, a ubio **Đuru Basarička** i **Pavla Radića**, zastupnike HSS-a. Na tu vijest u Zagrebu dolazi do spontanijh demonstracija, 100.000 okupljenih traži uspostavu republike, reaguju žandamerija i policija ubivši trojicu prosvjednika, ranjavanjem 60 i uhićenjem 120 demonstranata. Posljednji politički čin Stjepana Radića bio je 27. srpnja, kojim je zahtijevao raspuštanje Narodne skupštine, nove izbore i reviziju Vidovdanskog ustava.

Od posljedica ranjavanja umire 8. kolovoza, njegovo tijelo je položeno na odar u Hrvatskom seljačkom domu u Zagrebu, na Zrinjercu, gdje je bio četiri dana kako bi mu narod iskazao posljednju počast. Pokopan je na Mirogoju, na sprovodu na kojem je bilo nazočno oko 100.000 ljudi.

Njegovoj velikoj popularnosti su umnogome pridonijele komunikativnost i govornička vještina, dosljedno zastupanje hrvatskih nacionalnih interesa te napredne i idealističke zamisli. Podupire ga narod iz svih hrvatskih krajeva, uključujući i bačke Hrvate o čemu svjedoči ulazak Bunjevačko-šokačke stranke u HSS.

Stjepan Radić je imao četvero djece sa suprugom **Marijom Dvořák**, Čehinjom s kojom se vjenčao u Pragu 1898. godine: Milicu, Miroslavu, Vladimira i Branislava.

U periodu od 1893. do 1928. godine Stjepan Radić je napisao i objavio 65 brošura i knjiga, prevodio je s češkog i francuskoga jezika. Poznavao je sve slavenske jezike, te francuski, njemački i engleski, služio se mađarskim i talijanskim.

Po njemu su prozване mnoge škole, ulice i trgovi u gradovima u Hrvatskoj i dijaspori, njegov portret se nalazi na hrvatskoj novčanici od 200 kuna. Prije 20 godina je ustanovljen Red Stjepana Radića, odlikovanje Republike Hrvatske koje se dodjeljuje za zasluge i stradanje u borbi za nacionalna i socijalna prava i razvitak hrvatskog naroda. Prošle je godine hrvatska Vlada proglasila 8. kolovoza Danom sjećanja na Stjepana Radića.

Priredio: N. P.

Europska prijestolnica mladih

Tijekom EYC godine nositelj titule organizira događanja i projekte, čija je svrha pokazati aktivnu ulogu koju mladi ljudi i organizacije mladih imaju u društvu

Od 2009. godine, Europski forum mladih (EYF) svake godine dodjeljuje titulu Europske prijestolnice mladih (European Youth Capital) drugom europskom gradu. Jedan grad, za vrijeme trajanja jedne godine, predstavlja svijetu kulturni, društveni, politički i gospodarski život mladih. Tijekom EYC godine nositelj titule organizira događanja i projekte, svrha kojih je pokazati aktivnu i važnu ulogu koju mladi ljudi i organizacije mladih imaju u društvu.

Titula EYC je prvi put dodijeljena Rotterdamu 2009. godine. Od tada su titulu dobili Torino (2010.), Antwerpen (2011.), Braga (2012.), Maribor (2013.), Solun (2014.), a ove je godine to Cluj-Napoca u Rumunjskoj. Idućih godina to će biti azerbajdžanski Ganja (2016.) i bugarska Varna (2017.).

Cluj-Napoca

Tijekom jednogodišnjeg mandata Cluj-Napoca želi povezati lokalne i europske mlade stimuliranjem start-up projekata, financiranja, volontiranja, turizma i sudjelovanja u projektima i događajima. Organizacije su bile pozvane uključiti svoje projekte u kalendar aktivnosti Europske prijestolnice mladih, a mladi mogu predstaviti svoje ideje ili se registrirati kao volonteri.

Događaji koji se organiziraju uključuju sudionike u lokalnu zajednicu, međunarodne susrete mladih, virtualne projekte, projekte fokusirane na rad i razmjenu studenata. Primjeri takvih projekata su Volonterska akademija ili CONNECTOR, događaj posvećen informalnom učenju.

Inače, dodjelu naslova Europske prijestolnice mladih pokrenula je Europska komisija kako bi potaknula razvoj novih ide-

ja i inovativnih projekata koji će se baviti aktivnim sudjelovanjem mladih u društvu i poticati suradnju na području lokalnih i europskih politika za mlade. Ovaj naslov dodjeljuje se gradovima putem natječaja u kojem može sudjelovati 49 zemalja.

Novi Sad – kandidat za 2018.

Među prvih pet kandidata za 2018. godinu ušao je i Novi Sad. Moto njegove kandidature glasi »Live life« (Živi život). »Kandidatura Novog Sada kao Europske prijestolnice mladih je poziv mladima da se aktivno uključe u osobni razvoj, izgradnju vlastite nezavisnosti i mogućnosti u oblasti zapošljavanja, obrazovanja, mobilnosti«, navodi se u najavi kandidature koja se može pronaći na internetskim stranicama Unije studentskih organizacija Sveučilišta u Novom Sadu (www.usouns.org).

Ističe se i kako je Novi Sad administrativni, ekonomski, kulturni, znanstveni i turistički centar Autonomne Pokrajine Vojvodine. U njemu ima oko 78.000 mladih ljudi uzrasta od 14 do 30 godina. Također, Novi Sad ima jedan državni i dva privatna sveučilišta, koji ukupno broje oko 50.000 studenata iz svih gradova u regiji. Novi Sad posjeduje i više od 30 srednjih škola, ali i preko 100 organizacija civilnog sektora oko kojih se okuplja veliki broj mladih.

»Sveučilište u Novom Sadu, Pozorište mladih, Studentski kulturni centar, NOMUS, Ritam Europe, Cinemania, Sajam omladinskog turizma – Youth fair, EXIT... samo su dijelovi mozaika koji nam, po svim kriterijima, daju za pravo vjerovati da Novi Sad ima potencijal postati Europska prijestolnica mladih 2018. godine«, zaključuje se u najavi kandidature.

Lokalni odbor, koji je i inicijator kandidature ovog grada, čini 8 organizacija, od čega 5 studentskih udruga – Studentska unija Srbije, AIESEC, ESTIEM, EESTEC, AEGEE, dvije udruge za mlade u širem smislu – a to su PREVENT i BALKANIda Novi Sad, kao i EXIT Fondacija.

Također postoji i nacionalni odbor, čija je uloga pružiti institucionalnu potporu, a njega čine: Grad Novi Sad, Ministarstvo omladine i sporta, KOMS, NAPOR, Pokrajinsko tajništvo za omladinu i sport, Pokrajinsko tajništvo za kulturu i javno informiranje, Pokrajinsko tajništvo za znanost i tehnološki razvoj, SKONUS i Sveučilište u Novom Sadu.

Novom Sadu želimo sreću u izboru za ovu prestižnu titulu, a vama čitateljima da, ukoliko već niste, posjetite neku od ovih atraktivnih destinacija za mlade, te sudjelujete u tamošnjim edukativnim i zabavnim programima.

K. U.

GEJMERSKI KUTAK

EUROPA UNIVERSALIS IV

Ova je igrica ogroman udžbenik povijesti koji nikada nije bio zabavniji

Jeste li ikada maštali o alternativnoj povijesti? Jeste li opsjednuti političkom geografijom, izmišljanjem novih država, naroda i carstava? Jeste li ikad pomišljali što bi se dogodilo kad poljsko-litavski Commonwealth ne bi propao? Europa Universalis 4 je igrica koja može udovoljiti svim tim i mnogobrojnim drugim povijesno-štreberskim fantazijama za koje niste ni znali da postoje.

Europa Universalis 4 je igrica grand strategije žanra od Paradox Development studija. Pokraj toga što je iznenađujuće zabavna, također je i nevjerovatno točna – iako igrica daje igraču veliku slobodu kreiranja svoje alternativne povijesti, vremensku liniju prati ogroman broj kodiranih događaja koji su izvanredno historijski točni. To znači da igrica ne služi samo kao podloga za ubijanje vremena u osvajanju svijeta (što jest jedan od njenih glavnih ciljeva), Europa Universalis je ogroman udžbenik povijesti koji nikada nije bio zabavniji.

Izaberi državu i kreni

Igrica započinje u 1444. godini, u vrijeme kada se Otomansko Carstvo tek uzdiže u Europi, Francuska vodi brojne ratove s Engleskom za kontinentalne teritorije, Burgundija propada, uskoro Poljska i Litva sklapaju personalnu uniju, a Velika Kneže-

vina Moskva uskoro postaje Rusko Carstvo. Na početku, igrač bira jednu od preko 200 ponuđenih država, te tada pokušava osvojiti što je više moguće teritorija – kroz agresivne ili obrambene ratove, kroz uspješnu diplomaciju s drugim državama, odnosno kraljevstvima, carstvima i republikama, kolonizaciju Novog svijeta, afričkog kontinenta, Indonezije ili Australije, dok uz sve to pokušava stvoriti moćno i uspješno trgovačko carstvo za priljev novca. Dakle, igrica je mješavina raznih aspekata, koji na početku izgledaju zastrašujuće – funkcije su isprepletene, dok su istovremeno vrlo neovisna jedna od druge, stoga je samo za navikavanje na igru potrebno više dana, ako ne i tjedana. Ipak, jednom kada se povežu konci, nakon što vam par kraljevstava propadne ili nakon što vas pregazi premoćna Austrija ili državica za koju ste mislili da ćete je lako srušiti, ali ste zaboravili da je u savezništvu s Francuskom, igrica postaje vožnja na rolerkosteru, koja iznova i iznova postaje sve interesantnija.

Religija i kolonizacija

Europa Universalis dotiče se i aspekata religije – katolicizma, protestantizma, islama sunitske i šiitske varijante, hinduizma, konfučijanizma... a svaka od njih ima svoje prednosti i mane, koje pridonose varijabil-

nosti i uzbuđenju svaki put kad odaberete novu državu. To naravno znači da igrica ne ograničava igrača na Europu – stvari postanu egzotične kada preuzmete svijet kao pleme iz Afrike i konvertirate čitavu Europu u šamanizam.

Kolonizacija je još jedan od aspekata igre za koju se igrač može odlučiti. Ono što Europa Universalis 4 donosi u jednoj od svojih ekstenzija je mogućnost da se Novi svijet generira nasumice u potpunosti, tako da je otkrivanje »američkih« obala poput Portugala ili Španjolske doista otkrivanje čitavog novog svijeta na koji nismo navikli. A da ne spominjemo koliko je zabavno uspostaviti kolonijalno prisustvo u Novom svijetu kao što su Mletačka Republika ili Maroko. Međutim, kolonije nisu izjednačene s besplatnim teritorijem – kolonizirane provincije kasnije počinju činiti kolonijalne nacije, koje zahtijevaju skrb i pažljivo upravljanje.

Na kraju krajeva, koliko god se činila kompliciranom, Europa Universalis će ljubiteljima povijesti (i generalno ljudima s prevelikom maštom) donijeti sate i sate ponovnog igranja i smišljanja novih strategija. Igrica je savršen izbor za one koji uz svoje računalo vole imati tanjur sa sendvičem ili drugom hranom.

Ivan Kovač

GRAD SUBOTICA

Суботица
Szabadka
Subotica

**Javni natječaj za financiranje ili sufinanciranje
programa i projekata u području omladinskog sektora**

Grad Subotica je raspisao Javni natječaj za financiranje ili sufinanciranje programa i projekata u području omladinskog sektora na području Grada Subotice za 2015. godinu. Javni natječaj se raspisuje za financiranje ili sufinanciranje programa i projekata u području omladinskog sektora na području Grada Subotice za 2015. godinu u iznosu od 1.000.000,00 dinara.

Maksimalni iznos sredstava koji može biti odobren za financiranje ili sufinanciranje po programu odnosno projektu iznosi 120.000,00 dinara.

Financiranje ili sufinanciranje programa i projekata koji se bave sljedećim oblastima: obrazovanje mladih; zapošljavanje mladih; zdravlje i socijalna politika prema mladima; sigurnost mladih; informiranost i mobilnost mladih; slobodno vrijeme mladih, kultura i sport; aktivno uključivanje mladih u društvo i volonterizam; mladi u ruralnim sredinama i ekologija i održivi razvoj.

Pravo podnošenja prijave za financiranje ili sufinanciranje programa odnosno projekata u području omladinskog sektora imaju sljedeći subjekti: udruge mladih i udruge za mlade i savezi.

Programi i projekti se trebaju realizirati u trajanju od najkraće 2 mjeseca, a završetak projekata treba se planirati najkasnije do 31. 12. 2015. godine. Izvješća se dostavljaju na uvid najkasnije do 15. 1. 2016. Prijava na natječaj podnosi se Povjerenstvu za dodjelu sredstava u području omladinskog sektora na obrascu »Prijava na Natječaj za financiranje ili sufinanciranje programa odnosno projekta u području omladinskog sektora.«

Jedna udruga može konkurirati samo s jednim programom ili projektom iz jednog područja navedenog u Natječaju.

Cjelokupan tekst Natječaja i Prijava dostupni je na službenoj internetskoj stranici Grada (www.subotica.rs). Prijave se podnose u tiskanom obliku predajom u Gradskom uslužnom centru Grada Subotice, Trg slobode 1 ili poštom, a obavezno i u elektroničkom obliku na e-mail adresu: konkursmladi@subotica.rs.

Rok za podnošenje prijave je 30. rujna 2015. godine.

NOVI SAD

Django Girls radionica programiranja

Djevojke zainteresirane da nauče programirati i napraviti svoju prvu internetsku stranicu (sajt) se do 1. listopada mogu prijaviti na besplatnu, prvu Django Girls radionicu. Radionica će se održati 24. listopada u Novom Sadu a njezin cilj je da djevojke i žene postanu veći dio IT industrije.

Django Girls Novi Sad je dio globalne inicijative koja ima za cilj da približi IT svijet ženama i osnažiti njihovo prisustvo u IT industriji.

Na radionicu se možete prijaviti i ako ste početnice (apsolutno nikakvo predznanje nije potrebno, ali nije ni na odmet). Bit ćete podijeljene u male skupine i svaka će imati svog trenera. Obavezno je ponijeti računalo, nije nužno imati instaliran Django na njemu, treneri na radionici će vam pomoći u tome, najavljuju organizatori.

Prisustvo na radionici je besplatno, ali je potrebno prijaviti se do 1. listopada na sljedećem sajtu: <https://djangogirls.org/novisad/>

FOND ZA MLADE TALENTE REPUBLIKE SRBIJE

**Natječaj za stipendiranje
najboljih studenata u inozemstvu**

Fond za mlade talente Republike Srbije raspisao je Natječaj za stipendiranje najboljih studenata studija drugog i trećeg stupnja na sveučilištima zemalja članica Europske unije i Europske asocijacije za slobodnu trgovinu (EFTA) i na vodećim svjetskim sveučilištima za školsku 2015/2016. godinu.

Natječaj je otvoren do 16. listopada 2015. godine, a pravo na stipendiju imaju studenti koji upisuju studije drugog i trećeg stupnja na navedenim sveučilištima. Natječaj je objavljen u dnevnom listu »Politika«, kao i na službenoj internetskoj stranici Ministarstva omladine i sporta – www.mos.gov.rs/dositeja.

Fond za mlade talente je od 2008. godine do danas stipendirao više od 2300 studenata koji su svoje studije nastavili u inozemstvu, na najboljim svjetskim sveučilištima.

JEDNO RAZMIŠLJANJE

Što bi bilo kad bi bilo...

Ovo su velike teme same po sebi, pa ću predstaviti samo nekoliko misli u obliku pitanja, a vama ih, dragi čitatelji, ostavljam na »full time« razmišljanje

Ferije su, barem za mene dok ovo pišem, što znači da imam dosta vremena slobodnog. A to vrijeme nekad baš i ne znam najbolje iskoristiti. Tako sam ponekad zaokupiran mislima. Što je normalno i dobro (dokle god razmišljaš o dobrim stvarima, u suprotnom postaje samo normalno). Tako me je jednog dana okupiralo pitanje – što bi bilo kad bi bilo...

Do tog me razmišljanja vodila misao o Isusu, ne znam točno odakle mi je došlo. Što bi bilo... da su Isusa prihvatili Židovi, što bi bilo da ga nisu raspeli? Teologija ima odgovore na takva pitanja, ali to našu maštu ne zaustavlja. Ovo je velika tema sama za sebe, pa ću predstaviti samo nekoliko misli u obliku pitanja, a vama ih, dragi čitatelji, ostavljam na »full time« razmišljanje.

Hipoteza

Bi li bilo kršćanstva u tome slučaju? Ovo je na prvi pogled smiješno pitanje, jer se vjera zasniva na Isusu. A gdje bi kršćanstvu bio kraj da su svi Židovi prihvatili Isusa? Da Isus nije umro na križu. Isus ne bi tražio da se nova religija zasniva na njegovu imenu, jer, naime, Židovi vjeruju u istog Boga o kojem i Isus pripovijeda.

Ali, bi li onda svugdje bilo nove religije ako

bi Isus ostao živ i prihvaćen? Što je jedan Izrael naspram cijelog svijeta? Što bi se dogodilo u toj situaciji? Pošto Isus ne bi mogao obići cijeli svijet i propovijedati, vjerojatno bi ga Židovi previše čuvali. No, zato bi učenici išli i propovijedali, kao što su radili za vrijeme prvih kršćana. No onda bi oni bili mučeni i protjerivani kao i prvi kršćani, dakle opet dolazimo do sličnog scenarija. Ali bismo naišli na isti scenarij ako bi Isus otišao sam propovijedati u poganske zemlje... Bez sumnje, netko od njih bi ga zarobio i kad-tad ubio, vjerojatno ne na križu, ali razumijete što hoću reći... To je kršćanstvo »all over again«. Dobro, toliko o njemu, ostavljam vas da razmislite o tome sami dalje.

Što mi je još palo na pamet... Ono standardno – što bi bilo da nije **Hitlera** bilo? Da nije Hitler bio, došao bi možda netko drugi takav ili gori. Ili ne?

Definicije vremena

Vrijeme, kažu, uvijek dođe po svoje. No, što je uopće vrijeme? Mislim, svi smo svjesni vremena, ali znate li što je vrijeme? Jeste li ikad razmišljali o tome? Zanimljiv je odgovor na to **sv. Augustina**: »Što je dakle vrijeme? Dok me nitko ne pita, ja znam; kad bi, pak, valjalo da to objasnim – ja ne znam.«

U grčkoj mitologiji možemo naći i boga vremena, Krona (mada i Atlasa koji drži nebo). Vrijeme se često opisuje kao linearni kontinuum, jedan slijed događaja koji se proteže prema nazad u prošlost i prema naprijed u budućnost.

Vrijeme je važan pojam u religiji, filozofiji i fizici, a svatko ga na svoj način interpretira. Nema potrebe citirati filozofska stajališta o vremenu, jer ih je puno, a i komplicirana su. No za sve koji to vole, savjetujem da nađete misli **Hegela** ili **Kanta** (malo je filozofski da kažem...). U fizici je pojam vremena kakvim ga danas smatramo ponuđen u **Einsteinovoj** teoriji relativnosti, koja kaže: Vrijeme je ovisno o prostoru i materiji i samo se ne može promatrati, pa je za primjer naveo: »Taj vlak stiže ovdje u 7 sati«, mislim otprilike ovako: »Položaj male kazaljke moga sata na broju 7 i dolazak vlaka u postaju su istovremeni događaji.«

Ali moj omiljeni opis vremena dao je upravo **Doctor Who** iz istoimene serije, koja obuhvaća i fizičko i filozofsko stajalište (dobro, malo ih ignorira), a glasi: »Ljudi pretpostavljaju da je vrijeme striktan progres uzroka za događaje, ali ustvari s nelinearne, nesubjektivne točke gledišta – više je kao velika kugla ispunjena s wibbly wobbly... time-y wimey... stuff.«

Ivan Čavrgov

*Kad dovršiš pjesmu, ona autoru i bendu postaje najveća nagrada * Šesti studijski album pod nazivom »Zmajevi na vjetru« izlazi za mjesec dana*

GLAZBENI INTERVJU: VATRA

Želimo publiku zaraziti našim pjesmama

Rock skupina Vatra na sceni postoji već petnaest godina. Iza sebe imaju pet studijskih albuma, te za hrvatske prilike vrlo uspješnu karijeru. O tomu svjedoči uspjeh njihovih pjesama na top ljestvicama, brojni fanovi na koncertima, ali i glazbene nagrade koje su dobivali. Iza toga stoji naravno predan i uporan rad.

Uskoro se očekuje i njihov šesti studijski album pod nazivom »Zmajevi na vjetru«, koji će biti promoviran velikim koncertom 23. listopada u zagrebačkom Domu sportova. Tim povodom razgovarali smo s **Ivanom Dečakom**, frotmenom skupine.

KUŽIŠ!?: Gledajući unatrag na petnaest godina vaše karijere, što biste stavili u prvi plan, što biste istaknuli kao najvažnije ili vama najdraže?

Prvi je korak najteži, usudim se reći i najvažniji. Snimiti prvi album s 18 godina, koliko smo tada imali, u Virovitici koja nikada

nije imala glazbenu scenu i odseliti se iz sigurnosti roditeljskog gnijezda u nepoznato, konkretno u Zagreb. Danas s vremenskim odmakom mogu reći kako smo bili uistinu hrabri ili možda ludi!

KUŽIŠ!?: Dobili ste Crnog mačka na početku karijere, poslije par godina osvojili ste i uglednog Porina, koliko vam znače nagrade?

Kad dovršiš pjesmu, ona sama autoru i bendu postaje najveća nagrada! Sve ostale nagrade laskaju i lijepo pristaju uz namještaj, he he he. Međutim, mi ne stvaramo glazbu radi raznih kipića, već kako bismo iz sebe izbacili određene osjećaje, kako bismo se izrazili i ako ima sreće »zarazili« našom glazbom publiku.

KUŽIŠ!?: U posljednjih godinu dana objavili ste nekoliko singlova koje prate, rekla bih, odlični spotovi. Jedna od njih je »Kraj«, kakve su reakcije?

»Kraj« je treći singl s našeg novog albuma. Prva pjesma u povijesti benda koju pjevam, a da nije moj tekst. Ostali članovi benda pridružuju se autorskom dijelu – naša klavijaturistica **Irena** napisala je za »Kraj« i tekst i glazbu. Zadovoljni smo kako je primljena u eteru i kod publike.

KUŽIŠ!?: Tu je i singl »Jantar«. A spominješ i novi album, kada on izlazi?

»Jantar« je novi, četvrti singl. To je posebna pjesma o mom super junaku, odnosno junakinji. Napisana je u hipu, u 3 dana, koliko je trebalo da se superjunakinja preseli iz rodišta u naš stan. Možda će nekome zvučati sladunjavo i otrcano, ali nije me briga. »Jantar« je moja oda životu! Početkom listopada izlazi naš šesti studijski album pod nazivom »Zmajevi na vjetru«. Album će imati deset pjesama, a do sada smo ga najavili singlovima: »Tango«, »Saturn«, »Kraj« i upravo aktualnim singlom »Jantar«.

KUŽIŠ!?: Pojavljuješ se kao član žirija u glazbenom TV showu »Voice«.
Kakva su ti iskustva boravka s druge strane pozornice?

Ja sam »glazbeno« odrastao u drugačijem okruženju. »Čopor«, odnosno bend, moje je prirodno okruženje i to je upravo filozofija koju sam pokušao prenijeti na svoje kandidate u »Voiceu«. Zadovoljan sam činjenicom da sam mogao, skupa sa svojim timom, predstaviti urbanu glazbu u udarnom terminu na nacionalnoj televiziji.

KUŽIŠ!?: Tko je zaslužan za tekstove i glazbu u bendu?

Zaslužena je moja malenkost, međutim, s novim albumom uvodimo i neke promjene. Drugi članovi benda također pišu pjesme, što smatram odličnim preokretom.

KUŽIŠ!?: Spomenuta pjesma »Tango« otvorila je mnoga vrata, jeste li očekivali da će biti na top ljestvicama toliko dugo?

Sve naše pjesme, singlovi od '99. godine na ovamo, ostvarivale su određene uspjehe ili neuspjehe i krčile naš put. »Tango« je samo vrhunac jedne etape, ali bez pjesama kao što su: »Bilo je dobro dok je trajalo«, »Vrati se«, »Gorim«, »Anđeo s greškom«, »Ruska«, »Tremolo«, »Eskim« itd. – sigurno ne bi bilo niti »Tanga«.

KUŽIŠ!?: Imali ste odličnu suradnju-duet s Damirom Urbanom (pjesma »Tremolo«), a ti osobno s bendom Moskva (pjesma »Svijet je naš«). Kako je došlo do tih suradnja?

Logičan put, odgovaramo si glazbeno i ljudski pa je bilo pitanje vremena kada će neka pjesma zatražiti začim u obliku suradnje.

KUŽIŠ!?: Možemo li očekivati neku sličnu suradnju s nekim bendom iz Srbije? Pratite li srpsku scenu?

Suradnju nikada ne radimo planski. Pje-

sma sama zatraži, da tako kažem, određenu podršku. Ako nam kod neke nove pjesme »zazvoni« nečija interpretacija, karakter, osobnost od strane izvođača iz Srbije, bit će nam gušt i zadovoljstvo kontaktirati iste.

KUŽIŠ!?: Nedavno ste imali koncert u Beogradu. Kakvi su dojmovi? S druge strane, svirali ste ranije na novosadskom Exitu. Možemo li očekivati neki samostalni nastup u Novom Sadu?

Koncert u beogradskom Mixeru bio je

svojevrsno upoznavanje i moram reći skužili smo se odmah na prvu. Očekujemo s nestrpljenjem poziv iz Novog Sada, stižemo sa zadovoljstvom.

KUŽIŠ!?: Koliko ste aktivni na društvenim mrežama?

Osobni Facebook nemam, naravno aktivni smo na društvenim mrežama kao bend, jer tako svakodnevno komuniciramo sa našom publikom. Pratimo trend.

Anita Klinac

NAJAVA

Hladno pivo u Subotici

Glasoviti zagrebački punk-rockeri Hladno pivo održat će sutra (subota, 26. rujna) koncert u subotičkom klubu Pogon. Ovo će biti njihov prvi subotički koncert u karijeri. Svirka počinje u 21,30 sati, a kao predgrupa nastupit će subotički bend Nafta.

Karte za koncert mogu se kupiti na više lokacija u Subotici (Klub Mladost, Cafe bar Slonček, Klub Dvorištanje). Prodaju se po cijeni od 1000 dinara, a na dan koncerta stajat će 1400 dinara. Broj karata je ograničen.

Goblini u KSET-u

Jedan od najznačajnijih punk bendova u regiji Goblini održat će koncert 26. rujna u zagrebačkom klubu KSET. Najavljuju energičan koncert kojim će predstaviti presjek svoje karijere začinjeno novim pjesma sa zadnjeg albuma poput »Djeca iz komšiluka« i »Europo« te ovogodišnjim singlom »Pozdrav suncu«.

Bend je nastao prije više od 20 godina, a karijeru su im obilježili brojni hitovi poput »Ima nas«, »Cipjonka«, »Anja volim te«, »U magnovenju«, »Voz« itd. Bend uzima pauzu 2001. godine koja traje sve do 2010. kada se ponovno okupljaju, izbacuju kompilaciju »Crno na bijelo« i snimaju dokumentarac o svojoj karijeri. Sljedeće godine kreće velika po-

vratnička ex-yu turneja koje je okrunjena 2013. albumom »Roba s greškom«.

Repetitor u Fabrici

Garažni rock/post-punk trio i jedan od najzanimljivijih i najprodornijih

mladih bendova na ovim prostorima Repetitor održat će koncert 2. listopada u novosadskom klubu SKNS Fabrika. Gosti na koncertu bit će bendovi Čistilište i Microsonic. Početak je u 21 sat.

Obojeni program u Zagrebu

Nakon deset godina u Močvaru se ponovno vraća Obojeni program, kultni i uvijek drugačiji rock and roll bend

iz Novog Sada. Oni će u ovom zagrebačkom klubu nastupiti 2. listopada. Povratkom u Zagreb zasigurno će biti zadovoljni svi stari fanovi, kao i sve brojniji fanovi

mlađe generacije koji Obojeni program do sada nisu bili u prilici gledati uživo, navodi se u najavi koncerta.

Klupski koncert pobjednika Omladine

Festival Omladina Subotica organizira klupski koncert prvoplasirana tri benda koja su nastupila na ovogodišnjem izdanju te glazbene manifestacije. Koncert će biti održan 3. listopada u subotičkom klubu Mladost. Nastupaju: Tevarbulebra iz Niša, Raskid 13 iz Pančeva i Dingospo Dali iz Beograda. Početak je u 22 sata, a cijena ulaznice je 200 dinara.

Barcelona Gipsy Klezmer Orchestra u Novom Sadu

Barcelona Gipsy Klezmer Orchestra nastupit će 11. listopada u novosadskom klubu Firchie Think Tank Studio. Ovaj sastav čini šestero glazbenika iz cijelog svijeta – iz Srbije, Italije, Francuske, Španjolske, Grčke i Indije. Okupili su se u Barceloni oko zajedničke strasti – glazbe s Balkana. Početak je u 21 sat.

preporuka

GLAZBA: Miley Cyrus & Her Dead Petz

»Miley Cyrus & Her Dead Petz« peti je album globalno poznate američke pjevačice. Oka-
rakteriziran je kao eksperimentalni, art pop album, pod utjecajem psihodelije. Soft rock je
sveprisutan zahvaljujući bendu The Flaming Lips s kojim je Miley surađivala na albumu. Prva
pjesma i prvi singl »Dooo It!«, uvodi nas u poruku koju Miley želi prenijeti – riječima Miss
Universe: mir u svijetu. Iako se čini da je uvodna pjesma previše amaterska i neorganizirana,
ostatak albuma je iznenađujuće miroljubiv i dirljiv. Mrtvi ljubimci nisu ni za što prisutni u na-
slovu, sljedećih par pjesama bavi se njenim psom, ribicom i bivšim dečkom koji je simbolič-
no »mrtav«. Ostatak albuma bavi se promoviranjem hedonizma. I iako su tekstovi pjesama
izrazito eksplicitni i jednostavni, ne smijemo pomisliti da je album manje vrijedan – naprotiv,
upravo ta neposrednost dovodi do izljeva čistih osjećaja. Ujedno, veoma zanimljiv projekt
koji umnogome odstupa od glazbe koju je Miley do sada proizvodila.

Izdvajamo: »Space Boots«, »Milky Milky Milk«, »I Forgive Yiew«, »Lighter«, »1 Sun«.

I. Kovač

FILM: Zvizdan

»Zvizdan« je konačno stigao u hrvatska kina. Ovaj dugoočekivani film **Dali-
bora Matanića** osvojio je brojne nagrade i nominacije za iste na renomiranim
internacionalnim festivalima kao što su Cannes Film Festival i Sarajevo Film
Festival.

U 123 minuta pokretnih slika gledatelji imaju priliku pogledati i posredno
doživjeti ljubavnu priču ispričanu kroz tri desetljeća u dva sela. Prva ljubavna
priča smještena je u 1991. godinu i prati predratnu atmosferu i netrpeljivost
koja ju je obilježavala. Deset godina kasnije, rat je gotov, ali posljedice i emo-
tivni ožiljci i dalje onemogućavaju da prošlost ostane u prošlosti. Posljednja,
treća priča, smještena je u 2011. godinu i otvara mogućnost za novi početak i
iscjeljenje starih rana.

U glavnim ulogama našli su se: **Nives Ivanković, Tihana Lazović, Goran Mar-
ković, Dado Ćosić, Stipe Radoja, Mira Banjac, Ksenija Marinković** i drugi.

N. Balažević

KNJIŽA: Muzej nevinosti

Orhan Pamuk je turski književnik, nobelovac, koji će definitivno označiti ovo i prošlo stoljeće svo-
jim književnim ostvarenjima. Osim Nobelove nagrade za književnost koju je primio 2006. godine, Pa-
muk je nagrađivan raznim svjetskim književnim nagradama. Knjiga »Muzej nevinosti« ubrzo je nakon
objavljivanja u Turskoj objavljena i kod nas. Radnja knjige je smještena u Istanbul 1975. i odvija se do
današnjih dana. Ovo je najopsežniji Pamukov roman, s više od sto pedeset likova uz pomoću kojih pi-
sac gradi priču. Glavni lik, Kemal, bogati nasljednik ogromne kompanije, nakon završetka kratkotrajne
afere, počinje stvarati muzej svojih uspomena na svoju ljubavnicu i njihove dane provedene skupa.
No osim ljubavne priče, emotivne ovisnosti, kolekcionarstva i sjećanja, upoznajemo tursku kulturu
i tranziciju koju je tursko društvo moralo proživjeti nakon **Ataturka** zbog utjecaja zapadne kulture.
Interesantno štivo koje ima predispoziciju postati klasik.

I. Rudić

Foto: Nikola Lučić